

EL UTILLAJE METÁLICO: UN GRAN AVANCE

La utilización del cobre para la fabricación de instrumental metálico provocará la casi total extinción de la talla del sílex que había alcanzado un alto grado de perfección en etapas precedentes, y hace surgir un nuevo artesanado en torno a esta actividad.

En un primer momento, el cobre se trabaja en frío mediante la técnica del martilleo, descubriéndose después que éste puede extraerse de ciertos minerales siguiendo un proceso de fundición. El uso del metal, así extraído, presenta frente al utillaje lítico la ventaja de ser maleable lo cual permite su transformación en objetos muy diversos y ser, además, reciclable.

Posteriormente, aparecen diversas aleaciones como la del bronce, aleación de cobre y estaño que funde a menor temperatura y es más resistente. La escasez de estaño convierte al bronce en un metal preciado que se emplea de forma preferente en objetos de adorno y armamento, por lo que su uso beneficiará únicamente a determinados segmentos de la sociedad.

El trabajo de los metales, o metalurgia, requiere un correcto dominio del fuego con temperaturas alrededor de 1000°. Comprende tres fases:

- La obtención del mineral, es decir, su extracción de las minas mediante picos y mazas de hueso y piedra.
- La transformación del mineral en metal utilizando hornos que permitan recuperar los lingotes obtenidos (a).
- La fabricación de objetos metálicos mediante hornos donde se funden los lingotes depositados en crisoles (b). El metal fundido se cuela en los moldes de piedra, arcilla cocida o bronce (c) y una vez se ha enfriado se extrae la pieza del molde.

Los poblados valencianos verán matizada la importancia de la meta-

lurgia debido a la escasez de minerales en nuestras tierras, si bien los metales serán prontamente incorporados a partir del área meridional argárica y del foco representado por los poblados de la comarca del Alcoià. El reaprovechamiento de los objetos deteriorados mediante una nueva fundición es una característica de esta actividad metalúrgica.

La indústria de la pedra és substituïda progressivament per l'utilatge metàl·lic.

La industria lítica es sustituida progresivamente por el utillaje metálico.

L'UTILLATGE METÀLLIC: UN GRAN AVANÇ

La utilització de coure per a la fabricació d'instrumental metàl·lic va provocar l'extinció quasi total de la talla de sílex que havia assolit un grau alt de perfecció en etapes precedents, i feu sorgir un nou artesanat al voltant d'aquesta activitat.

En un primer moment, el coure es treballava en fred per mitjà de la tècnica del martelleig, i posteriorment van descobrir que aquest es podia extraure de certs minerals aplicant un procés de fundició. L'ús del metall, extret d'aquesta manera, presenta davant l'utilitatge de pedra l'avançatge de la maleabilitat que permet la seua transformació en objectes molt diversos i, a més, reciclables.

Posteriorment, apareixen diversos aliatges com el del bronze, aliatge de coure i estany que fon a menor temperatura i és més resistent. L'escassetat d'estany converteix el bronze en un metall preciat que s'empra de manera preferent en objectes d'adorn i armament, cosa per la qual el seu ús beneficiarà només determinats segments de la societat.

El treball dels metalls, o metal·lúrgia,

requereix un correcte domini del foc a temperatures al voltant dels 1000° C. Abasta tres fases:

- L'obtenció del mineral, és a dir, la seua extracció de les mines mitjançant pics i macs d'os i pedra.
- La transformació del mineral en metall utilitzant forns que permeten recuperar els lingots obtinguts **(a)**.
- La fabricació d'objectes metàl·lics per mitjà de forns on es fonen els lingots depositats en gresols **(b)**. El metall fos es cola en motles de pedra, argila cuita o bronze **(c)** i una volta s'ha refredat s'extrau la peça del motle.

Els poblats valencians veuran matisada la importància de la metal·lúrgia per causa de l'escassetat de minerals que hi ha a les nostres terres, si bé els metalls seran promptament incorporats a partir de l'àrea meridional argàrica i del focus que formaven els poblats de la comarca de l'Alcoià. El reaprofitament dels objectes deteriorats mitjançant una nova fundició és una característica d'aquesta activitat metal·lúrgica.

